Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Pois puolueet!

Numero 40

Kansanliikkeen äänenkannattaja

20. X. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Pentikäiset

Pentikäisen juttu, joka lehdistössä on muodostanut erikoisen sensatioaiheen parin viikon ajan, näyttää nyt selvinneen. Pentikäinen on osoittautunut sotilasvakoilijaksi korkeinta luokkaa. Meidän asiamme ei ole alleviivata häpeän kuormaa, jonka tämä ensiluokkainen skandaali kansamme harteille on nostanut. Sensijaan haluamme merkitä tämän tapahtuman yhtenä nykyisen järjestelmän värikkäänä kukkasena.

Ennen vuotta 1930 saivat kommunistit maassa teuhata miten tahtoivat. "Kansanvallan" ja "laillisuuden" nimessä. Lapuanliike pyyhkäisi heidät hetkeksi julkiselta näyttämöltä — sosialidemokraattien siipien suojaan. Ja vallanpitäjät saivat rauhan. Kaikki oli muka nyt tehty, mitä tehtävää olikin.

Niin ei ajatellut isänmaan tulevaisuudesta huolehtiva kansanaines. Kun se huomasi, että L.L:n varoitushuutoa ei enää katsottu voitavan ottaa vakavalta kannalta, nousi se ja tiivistyi taistelurintamaksi jatkaakseen L.L:n päämäärää työssä ja toimessa. Niin syntyi I.K.L., jolla jo nyt on laaja, paikoittain yksityiskohtainen ja ennenkaikkea kauaskantoinen kansallisvaltio-ohjelma.

Se otettiin vastaan korppien raakkumisella. Tähän päivään asti eivät "kansanvallan" ja "laillisuuden" megafoonit ole huutaneet muuta vaaraa kuin sitä, mikä maata uhka IKL:n taholta! Lehdistö on ulvonut: ristiinnaulitse!

Samaan aikaan on tapahtunut muutakin merkillistä. Yhä tiheämmiksi ja tiheämmiksi ovat käyneet kylmästi kerrotut uutiset — kommunistien uudistuneesta toiminnasta. Kuinkahan mones suurkommunistijuttu mahtaakaan jo olla se, joka parhaillaan on käsiteltävänä esim. Turun hovioikeudessa? Ja oletteko, lukijat, lehtiselostuksista, jotka kuivastikin ovat referoidut, panneet merkille, että maassahan siis toimii — tosin "maanalaisena" — kommunismi täyttä päätä kuten ennenkin. Neuvosto-Venäjälle tehdään opintomatkoja, sieltä saadaan kuriirin, soluttajan, piiri- y.m. organisaattorin, sotilasvakoilijan y.m. tehtävät, tukevat matkakassat ja painutaan Suomeen uurastamaan. Lukuisat pidätetyt on todistettu tähän toimintaan ryhtyneen juuri vuoden 1930 jälkeen. Salaiset monistamot ja pienkirjapainot tulevat päivänvaloon, lentolehtispinkkoja takavarikoidaan, soluja yllätetään äkkiä täysin järjestetyissä kokouksissa j.n.e. Kommunismi elää — mutta porvaristo ei näy tietävän siitä suuriakaan. Kunnes sitten pamahtaa reserviluutnantti Pentikäisen pommi, joka hieman hätkähdyttää: vakoilijako vai ei? Sekin asia on nyt selvinnyt. Mutta moniko laillisuuslehti tässä maassa tosissaan on vetänyt tästä johtopäätöksen: kommunismin sormet. Laillisuusrintama kuittaa tapahtuman vain siten, että pitää uutispuolella yllä asianmukaista henkilökohtaista sensatiota, joka menee suureen yleisöön kuin terva puuhun. Mutta samaan aikaan riittää siltä jatkuvasti tuomiopasuunan ääntä IKL:n kukistamista varten ja jyrkkää vaatimusta valtiovallalle, että sen viimeinkin pitäisi panna IKL:n pää pölkylle.

Mieliala on alhaalla

kansainvälisten parlamenttaarikkojen keskuudessa

Ministeri Mantereen Madridin-terveiset

Opetusministeri Mantere, joka äsken Madridista palauttuaan joutui tutustumaan ylioppilaiden vihellyspillien sointupuhtauteen, on antanut Suomen Sosialidemokraatille y.m. saman kaliberin lehdille haastattelun Espanjan-matkaltaan. Hänhän oli siellä parlamenttienvälisen liiton kongressissa maamme edustajana yhdessä Uuno Hannulan kanssa. Hra Mantere ei tunnu olevan lainkaan toivehikas parlamenttihommailun tulevaisuuteen. Mutta katsokaamme lähemmin, mitä hän siitä ajattelee.

Aluksi hra M. viittaa pohjoismaiden oloihin, joiden hän sanoo olevan paljon "siedettävämpiä" kuin muualla Euroopassa. Tätä hän kuitenkaan ei käy todistelemaan, kehuskelee vain Skandinavian maiden parlamenttiryhmien samankaltaisuutta ja ihannoi yleensä näiden olojen "yhtäläisyyttä". Min. Mantereella on syytäkin siihen, sillä onhan Suomikin tosiaankin, jos nykyistä suuntaa saa uskoa, menossa siihen samaan kadotukseen, jossa jo Norja, Ruotsi ja Tanska ovat, ja josta nimenomaan Norjan äskeiset vaalit antoivat oivan näytteen. Punainen Ruotsi ja taskuveistäkin pelkäävä Tanska ovat meille jo ennestään tunnetut. Hra M:n mukaan näiden maiden edustajat, joita olikin useita, olivat kongressissa paljon lämpimässä yhteistyössä. Erikoisesti painostaa hra M. sitä seikkaa, että niistä olivat mukana — opetusministerit!

Muuten olivat kongressista poissa Saksa ja Yhdysvallat. Hra M. valitti nimenomaan sitä, että Saksan ent. edustaja, sos. dem. puhemies Löbe ei ollut voinut saapua — hänhän on parhaillaan "nauttimassa" työnsä hedelmiä. Hra M. mainitsee häntä tärkeäksi tekijäksi m.m. aseriisunta-asioissa. Makunsa kullakin.

Mitä sitten tulee itse parlamenttienvälisen liiton nykyiseen tilaan, sanoo haastateltu suurena haittana olevan sen, ettei liitolla ole mitään omaa — toimeenpanovaltaa. Nähtävästi näiden parlamenttimiesten pitäisi olla vähintäin kansainliiton arvovallalla valtuutettuja, että voisivat panna jotain töpinäksi. Hän valittaa myös sitä, etteivät liiton jäsenet omissa maissaan ole riittävän tarmokkaasti työskennelleet niissä merkeissä, joita yhteisissä kongresseissa on annettu. Me puolestamme emme voi syyttää ainakaan hra Manteretta tässä suhteessa. Hänen ryhmänsä on tosiaankin pannut toimeksi monella tavalla, viimeksi kielikysymyksessä, siis luonut sitä yleistä "opinionia, joka omaksuu vapaamman, parlamenttaarisen järjestelmän säilyttämisen ja kehittämisen ajatuksen", niinkuin hra M. korostaa. Nähtävästi tätä opinionia ei ole saatu luoduksi, suurista eleistä huolimatta, koska hra M. lisää summa summarumina olevan sen, että liitolta puuttui tulevaisuuteen nähden toiveikkuus ja mieliala oli alhaalla. Omasta puolestaan hra Mantere kyllä oli kongressia rohkaissutkin kertoen siellä Suomen kuulumisia, joissa hän sanoi ilmenneen helpottumisen oireita m.m. mitä tulee parlamentaarisen hallitusjärjestelmän kehittämiseen. Viisaasti kyllä ei hän maininnut mitään Virosta. Samanaikainen esimerkki sieltä olisi näet puhunut toista kieltä, vaikka juuri Viroon meidän ammattiparlamenttaarikkojemme huomio viime aikoina olikin kohdistunut niin suu messingillä.

Lopuksi ministeri Mantere toi terveisensä myös kansainliiton yleiskokouksesta, jossa hän niinikään oli käväissyt. Tämä haastattelukohta kulkee samoissa apeuden merkeissä. Vihamielisyys Saksan nykyisiä vallanpitäjiä kohtaan, varsinkin kun Saksa nyt on ottanut hatkat koko liitosta, paljon vatvottu ja hra Mantereelle niin läheinen "vähemmistökysymys", suru aseriisunnan myttyynmenemisestä y.m. — nämä kaikki leimaavat hänen lausuntonsa, jonka johdosta hän haastattelunsa lopussa antaa kansainliitosta sen yleiskuvan, että sen "toiminnan johdosta herää nykyhetkellä suuria epäilyksiä". Kuitenkin hän lohdutukseksi huomauttaa, että kansainliitosta on edes yksi mainittava hyöty, nim. se, että siellä "ovat vastuunalaiset valtiomiehet voineet kohdata toisensa".

Kun Yhdysvallat eivät ole liittoon kuuluneet ja siitä nyttemmin ovat vapauttaneet itsensä sellaiset valtakunnat kuin Japani ja Saksa, ja kun vielä muistamme, ettei myöskään Venäjä siihen kuulu, niin havaitsemme tosiaankin, että liiton toiminnan olemassaololle voi asettaa suuria epäilyksiä, ainakin mitä sen positiivisuuteen tulee. Ehkä olisikin syytä asettaa kysymys: "mitä hyötyä Suomella on maksaa kalliit vuosimaksut tuohon liittoon, jossa vain muutamat hra Mantereen kaltaiset "vastuunalaiset valtiomiehet" käyvät toisiaan tapaamassa yhteisillä päivällisillä? Ja ennenkaikkea: kannattaako Suomen valtion maksaa matka- y.m. rahoja Uuno Hannulan ja Oskari Mantereen parlamenttienvälisiin kongresseihin, jotta saataisiin kuulla tuo lohduttava tieto: mieliala alhaalla?

Marxilainen merkkipäivä

Mikä on romahtanut?

Viime torstaina oli kulunut 20 vuotta Marxin "Pääoman" ilmestymisestä suomenkielellä, kirjan, josta Sasu tavantakaa tuo esiin, että se on erään porvarismiehen kääntämä. Niinkuin se onkin. Onhan hyvä, että tuo sosialistinen "talmud" on saatu aikoinaan suomenkielellekin, että kaikki voivat tutustua sen marxilaisiin pääkappaleisiin, joiden perusteettomuus nyttemmin jo alkaa selvitä joka puolilla maapalloa.

Päivän kunniaksi on eräissä sos. dem. lehdissä kirjoitettu oikein muistokirjoitus, jossa juhlallisesti punnitaan kirjan arvo sanomalla Engelsin sanoilla: "Niin kauan kuin maailmassa on ollut kapitalisteja ja työväkeä, ei ole ilmestynyt ainoatakaan kirjaa, joka olisi työväelle niin tärkeä kuin tämä". Ainakin se on ollut tärkeä Siltasaaren agitaattoreille. Omasta puolestaan lisää eräskin sos. dem. lehti: "Ei mikään teos ole koskaan niin erehtymätön ennusteluissaan ollut kuin juuri Marxin Pääoma". Jo on paksusti sanottu. Paavillisemmin kuin mitä Marxin ukko itsekään olisi sanonut. Hänhän päinvastoin kerrankin, kun huomasi, että hänen suunnitelmansa eivät pidäkään kutiaan, vaan vievät työväen harhapoluille, lausahti: Je ne suis marxiste pas (en ole marxilainen). Mutta tunnettua on, että erehtymättömyys on yksi marxilaistemme ensimäisiä uskonkappaleita.

Tosiasia on, että Marxin pääteoriat ovat nyt romahtaneet. Ennenkaikkea eräs hänen kuuluisin teoriansa, nim. romahdusteoria. Hänhän väitti, että nykyinen yhteiskunta putoaa kypsänä hedelmänä kommunismin syliin, kun hetki on lyönyt, ja tuota hetkeä kasvattavat itsestään kolme seuraavaa seikkaa: 1) Työväenluokan proletarisoituminen, 2) Pääoman keskittyminen, 3) Taloudelliset kriisit. Kuinka onkaan käynyt?

1) Marxin ajoilta lähtien on työläisten työsuhteet, palkkaus ja elintaso jatkuvasti kohonneet. (Sen myöntävät jo kaikki järkevät sosialistitkin.) 2) Pääoma ei ole osoittanut keskittymistä harvoihin käsiin, päinvastoin tilastot eri maista osoittavat juuri pääoman jakaantumista yhä useampiin käsiin. 3) Taloudelliset kriisit eivät ole toisiaan seuratessaan käyneet yhä pahemmiksi, vaan lievemmiksi, ja niitä on aina seurannut vuoroin yhä voimistuvat nousukonjunktuurin ajat, joiden Marx ei uskonut tulevan. (Nykyinen kriisi ei sekään ole hirveimpiä, ja nyt jo asiantuntijat laskevat, että nousukausi on oleva myöskin entistä voimallisempi.) Nämä nousut ja laskut seuraavat suuresti talousluonnon omia lakeja, vaikka ihminen niitä tietysti voikin säännöstellä jossain määrin.

Kaikki ne kolme perusseikkaa, joihin Marx laski romahdusteoriansa, ovat tyystin romahtaneet. Nykyisen sosialismin alta on jalat poissa. Ja kuitenkin jauhetaan yhä kansanjoukoille Marxin erehtymättömyyttä, jolle koko nykyinen "työväenliike" perustuu.

Tällä me suinkaan emme tahdo väittää sitä, että kapitalismi nykyisessä muodossaan olisi kestävä. Kaikkea muuta. Senkin perusteoriat ovat osittain romahtaneet ja kaipaa koko koneisto syvällekäypää rasvausta. Valtiovallan on tultava erotuomariksi, puuttumaan säännöstelyillä palkkaussuhteisiin yhtä hyvin kuin nyt jo on puututtu työtilanteiden järjestelykysymyksiin. Kapitalismi ei saa olla itsetarkoituksensa. Mutta kapitalismin omat virheet eivät suinkaan vie marxilaisen kommunismin helmaan yhteiskuntia, kun kansalliset voimat vaan pitävät huolen siitä, että uudet rasvat tepsivät. Siihen tähtäävät ne yhteiskuntain uudistusliikkeet, joihin myöskin IKL omalta osaltaan kuuluu. Tämä on hyvä tietää varsinkin niiden, jotka ovat eläneet marxismin lumoissa.

Jatk. 2:lla sivulla.

Tällainen on asema tällä hetkellä. Surkea. Järjetön. Vaarallinen. Vailla edesvastuuta, puhumattakaan tulevaisuuden tähtäimistä. Vain yksi valvoo, vihattu ja parjattu IKL. Kaikkien muiden silmät ovat sokaistut. Ja takaa kuuluu Moskovan ivanauru.

Quo usque tandem . . . ?

Eesti ja me

Nuori veljesmaamme ehti ennen meitä. Ihan "käy kateeksi" se kansallinen yhteistunnelma, joka Eestissä tällä hetkellä vallitsee vapaussoturien loistavan voiton johdosta kansanäänestyksessä, joka koski uudestiluotavan kansallisen valtakunnan perusteita. "Käy kateeksi" sen takia, että meillä tämä sama suuntaus on ollut päiväjärjestyksessä jo tarpeeksi kauan voidakseen tulla toteen, mutta jäänyt vielä tulematta. Eestiläiset ovat otteissaan meitä ripeämpiä. Senhän olemme saaneet todeta aikaisemminkin, m.m. niistä lujista toimenpiteistä, joita siellä aika ajoin on kohdistettu kommunisteihin. Tosinhan siellä ultraparlamentaarinen komento pitkälle menevine henkilökohtaisine etuiluineen oli jälleen luisuttanut koko valtion arvovallan mahdollisimman alas, ja juuri sitä vastaanhan oli tähdätty se työ, minkä vapaussoturien liitto otti suorittaakseen. Mutta suoritus olikin sitten sitä vakuuttavampi.

On ollut huvittavaa seurata meikäläisen "laillisuuslehdistön" suhtautumista Eestin tapahtumiin. Sillä siivellä pidettiin pitkin kesää yllä suunnatonta asiavääristelyä lahdentakaisiin valtionrakentajiin nähden. Huudettiin fascistidiktatuurihankkeista, Eestin maan saksalaisille parooneille myynneistä y.m. mahdottomuuksista niiden reseptien mukaan, joita Eestin vallassaolleet puoluejuonittelijat ihan viime aikoihin asti käyttivät sumua kansansa silmille heittääkseen. Ne pakkotoimenpiteet suojelutiloineen, joihin sikäläinen hallitus lopulta turvautui, olivat vertojaan hakeva esimerkki siitä, miten alhaiselle tasolle väärinkehitetty demokratia saattaa laskeutua. Puoluediktatuuri esiintyi Eestissä uhkeimmassa kukassaan — ja oman maamme samanmieliset puoluepamput ihannoivat jo samanlaista olotilaa tännekin, Mäntsälänaikuinen pakkotila kun täällä heidän mielestään loppui liian aikaisin.

Mitä nyt sanovat laillisuusritarimme? He ovat kautta linjan erittäin noloja, kuten ymmärtää

Peräseinäjoen Säästöpankki

AVOINNA
joka arkipäivä klo 10—14

Peräseinäjoki

Täydellinen säästöpankkiliike. Maksaa talletuksista korkeimman sallitun koron

Onko IKL:llä

mahdollisuuksia Peräseinäjoella

Olemme tiedustelleet asiantuntijoilta, mitä Peräseinäjoen kansanliikkeenmiesten pariin kuuluu, ja saaneet ensi hätään tietää, että näihin asti ei siellä ole paljoja toimittu IKL:n merkeissä.

— Mistä se johtuu?

— Sitä on vähän vaikea sanoa. Kyllä täällä paikallisosasto on perustettu jo hyvissä ajoin ja jäseniäkin siihen on liittynyt oloihimme katsoen jo melko huomattavasti, mutta mitään suurempaa liittymistohinaa ei ole pidettykään. Täällä on menty asiassa eteenpäin vain hiljalleen. On arveltu, että lutviutuu se sitäkin tietä. Mutta taitaa sittenkin olla niin, että täytyy ruveta harkitsemaan ripeämpiä otteita, koska muualla päin näkyy yritettävän jo täydellä höyryllä.

— Onko teillä ollut edes kokouksia?

— On vasta vähänlaisesti, ikäänkuin alustavaa toimintaa. Mutta muutama päivä sitten oli tuollainen nousukohta, kun piirin edustajat kävivät täällä antamassa lisähenkeä. Silloin neuvoteltiin toiminnan voimistuttamisesta ja säännöllisen työn aloittamisesta. Tarkoitus on nyt koota jäsenistöön kaikki asialle myötämieliset ja ruveta pitämään säännöllisesti kanssakäymistä IKL:n merkeissä. Huomio alussa koetetaan kiinnittää paitsi järjestötyön käyntiin saattamiseen ennenkaikkea valistukselliseen puoleen suurempaa yleisöäkin varten. Ja sitä silmälläpitäen järjestämme joulun ja uudenvuoden välimailla isomman julkisen juhlan, johon koetamme saada hyviä puhujia IKL:n ohjelmakysymyksiä selvittelemään. Täällä Peräseinäjoella on näet paljon sellaista väkeä, joka vielä suhtautuu ennakkoluuloisesti IKL:n pyrkimyksiin. Se johtuu siitä, että asioita ei vielä lähemmin tunneta. Mutta luulemme, että mainitussa väessä on paljonkin riveihimme liittyviä, kun vaan pääsevät selville tarkoitusperistämme.

— Vanhat puoluerajathan ne täälläkin tahtovat olla pahimpana esteenä. Monesta tuntuu vaikealta jättää puoluettaan, johon on tottunut, vaikkei ehkä muutenkaan, niin ainakin viivanvedossa. Ja viime vaalitkaan eivät meidän kannaltamme vielä päässeet selvittämään tilannetta, kun ehdokkaiden joukossa oli niin paljon entisiä puoluemiehiä, joilla on "nimi". Kokoomuksen ja IKL:n yhteinen äänimäärä jäi pienehköksi, ja lienee siihen syynä osaltaan ollut juuri se, että välit IKL:n ja kokoomuksen kanssa ovat olleet selvittämättä. Nimenomaan maalaisliittolaiseen ainekseen nähden se on ollut esteenä mukaan tulemiselle, ja sieltähän kuitenkin luulisi saatavan paljon lisäjoukkoja, kun asia heille vaan selkenee. Ei IKL. ole eikä saa olla mikään kokoomuksen renkipoika. Siihen ajatukseen on myös niiden IKL:läisten vähitellen totuttava, jotka tähän asti ikäänkuin ovat yrittäneet "istua kahdella tuolilla". IKL:llä ei saa olla sympatioja enemmän kokoomukseen kuin maalaisliittoonkaan. Ja näkeehän sen jo IKL:n eduskuntaaloitteistakin. Nehän monessa suhteessa ovat tavallaan lähempänä maalaisliittoa kuin kokoomusta, juuri mitä tulee talouskysymyksiin, ja siitähän nykyajan kenkä pahiten puristaakin. Kun nämä asiat tulevat meilläkin tarkan selvittelyn alaisiksi, niin varma on, että Peräseinäjoellakin on IKL:n toiminnalle laajenevia mahdollisuuksia.

LIITTYKÄÄ NYT JÄSENEKSI I.K.L:ään.

Asiakkaittemme etua silmälläpitäen

Tilaamme tavarat parasta laatua ja silti ovat hintamme aina kohtuulliset. Varastomme on erittäin monipuolinen, löytyen varastossa kaikkia kulutustavaroita. Uskomme että edelleenkin voimme tyydyttää asiakkaittemme toivomuksia niin tavaran laatuihin kun hintoihinkin nähden. Liittymällä asiakaspiiriimme tulette huomaamaan, että meillä on edullista tehdä kauppaa.

Syksyksi saapunut **miesten pukuja, päällystakkeja. Naisille villapuseroita, villatakkeja. Kenkiä, saappaita** varastossa. — **Ostamme maalaistuotteita.**

A. Riihimäki Peräseinäjoki.

Tulkaa

JA TODETKAA ITSE, että meillä myydään halvalla kaikkia kulutustavaroita. Meiltä saatte syötävää ja päällepuettavaa joka laatua. **Maataloustuotteita ostetaan päivän hinnoilla.**

Viljo Harju Peräseinäjoki, Kihniänkylä.

"Tuli on tukala vieras"

Tulipalot ovat tänä kesänä riehuneet maassamme tuhoten miljoonien arvosta vakuuttamatonta omaisuutta. Vakuuttakaa siis omaisuutenne ajoissa, välttyäksenne tällaisilta vahingoilta, oman pitäjänne paloapuyhdistyksessä. Nopea vahingonkorvaus. — Halvat vakuutusmaksut.

Peräseinäjoen kunnan Paloapuyhdistys

Peräseinäjoki

suoriutunut pula-ajasta kunniallisesti

Peräseinäjoen Säästöpankin johtaja Matti Toppari on kertonut pitäjänsä talouselämästä seuraavaa:

— Ainakaan tähän asti ei Peräseinäjoella ole ollut erikoista hätää. Ainoastaan pari maanviljelijää on joutunut ylivoimaisiin vaikeuksiin pitäjässämme. Tietysti on huolia ollut muillakin, mutta asiat on sentään onnistuttu hoitamaan. Tämä Peräseinäjoki on tyypillinen maatalouspitäjä, joten täällä on opittu yksinkertaiseen ja säästeliääseen elämään ja työväkikin on valtaosaltaan maataloustyöväkeä. Täällä ei ole suuria omaisuuksia, mutta vähässä ollaan uskollisia.

Taloudellisen elämän terveenä pysymistä osoittanee osaltaan sekin, että talletukset eivät ole täällä päässeet vähentymään, joskaan ei kasvuakaan ole havaittavissa. Ja asiat hoidetaan yleensä tunnollisesti. Nytkin ovat puolivuosikorot jokseenkin kaikki maksetut, eikä meillä ole yhtään uloshakua vireillä.

Erikoisesti ovat uudisviljelyspalkkiot tuottaneet pitäjässämme taloudellista siunausta. Uutta maata on niiden turvissa raivattu niin paljon, että miltei taloudellista edistystä on meillä pulavuosilta osoitettavissa. Mekin olemme sanottuja lainoja vastaan antaneet tilapäisiä luottoja, jotka sitten palkkioiden tultua on saatu takaisin.

Yleensä siis on pitäjämme tähän saakka kunnialla päässyt näistä pula-ajan vaikeuksista. Ja nytkin näyttävät vuodentulotoiveet täällä sopivilta johtuen siitäkin, että meillä ei ole paljonkaan kovia savimaita, joten tulevaisuuskaan ei pitäjämme kohdalta synkältä näytä. Parempien aikojen tullessa saattaa Peräseinäjoen talouselämä kehittyä kaikin puolin vireäksi.

— **Peräseinäjoen kunnan Paloapuyhdistyksen** vakuutuskanta on nykyisin 30 milj. mk. Viime vuonna joutui yhtiö maksamaan palovakuutuskorvauksia n. 200,000 mk. Yhtiö on perustettu v. 1912.

— **Peräseinäjoen Osuuskaupan** liikevaihto oli viime vuonna 4,7 milj. mk. ylittäen edellisen vuoden tuloksen n. 1,2 milj. mk:lla. Puhdas ylijäämä oli 87,135 markkaa.

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n PERUSOHJELMAAN.

*

VUOSIPÄÄMÄÄRÄMME — VÄHINTÄIN 100,000 JÄSENTÄ

Peräseinäjoki

vaalien valossa.

Viime eduskuntavaalit Peräseinäjoella osoittivat maalaisliiton kasvua. Sen äänimäärä oli 1,003, oltuaan sitä edellisissä vaaleissa 905. Kokoomus sensijaan aleni 693:sta 433:een. Sosialistit saivat vain 106 ääntä, ennen 128. Kaksi ääntä löytyi ruotsalaisillekin. Ketähän lienevät olleet. Silloin kun edistyspuoluekin Etelä-Pohjanmaalla vielä oli hengittävinään, keräsi se Peräseinäjoelta kokonaista 5 ääntä. Katselma siis osoittaa, että Peräseinäjoki on näihin asti ollut vahvasti maalaisliittovärinen pitäjä.

Eri äänestysalueet antavat seuraavia huomiota. Peräseinäjoki: maalaisl. 217, ennen 272, siis varsin suuri lasku, kokoomus 60 (101), suuri lasku siinäkin. Luoma: maal. 273 (205), kok. 182 (251), Kihniä: ml. 207 (187), kok. 111 (175), Viitala: ml. 207 (187), kok. 80 (166).

Peräseinäjokelaiset

Kannattakaa seuraavia liikkeitä, jotka uskaltavat ilmoittaa Lakeuden Sanassakin:

Peräseinäjoen Säästöpankki.
Peräseinäjoen Osuuskauppa r.l.
Peräseinäjoen kunnan Paloapuyhdistys.
S. L. Mäntynen, Ruokatavarakauppa.
E. Mäntyharju, Nahkuriliike.
Viljo Harju.
Eino Koivisto.
A. Riihimäki.
Myllyniemenkosken Mylly, om. U. J. Kossila.

— **Kansanedustajat yksimielisiä.** On eräs asia, josta kaikki kansanedustajamme ovat yhtä mieltä. Se on sanoin ja kuvin esitetty Kansan Kuvalehden numerossa 43. — Numeron muusta erinomaisesta sisällöstä sopii mainita V. A. Koskenniemen englantilaisten laulurunojen kauniit käännökset, kuva-aukeamat kirjoituksineen Saksan uudenlaisesta asevelvollisuudesta y.m. Hinta 2 mk.

— **Millaiset ovat yleisurheilumme ulkomaiset suhteet?** Sitä selvittelee hallitussihteeri Kekkonen "Urheilijan" äsken ilmestyneessä lokakuun numerossa. Jalkapalloasiantuntija Y. Tuhkunen kirjoittaa kesän jalkapallotoiminnasta ja ylioppilas Ape Janhunen kesän kanoottitoiminnasta. Lisäksi sisältää numero Reino Hirvisepän runon, Kaarlo Luukkosen reippaan metsästysnovellin ja paljon kuvia koti- ja ulkomaan urheilutapahtumista y.m. Komea syväpainokuvitus. Yksityisnumeron hinta 3:50.

— **Elsa Soini: NUOREN TUOMARIN MORSIAN.** Kuvaus kesäisestä vuorokaudesta vanhassa kartanossa, hillitystä sävystään huolimatta tulvillaan vauhtia ja temperamenttia. Romaanin hinta 36 mk., sid. 46 mk. — Otavan kustantama.

— **Teatteri Kaleva, Seinäjoki.** "Kultainen unelma" on sievä tarina. Jou-Joun satumainen tutustuminen kahteen Willy-nimiseen ikkunan pesijään, kauniit laulut, reippaat ikkunanpesijäin pyöräilyparaadit sekä teknillisesti hieno valokuvaus. Jou-Joun uni, kaikki on miellyttävää sekä katsella että kuunnella.

Peräseinäjoelta

Peräseinäjoen nimi on aikoinaan ollut hieman aliarvioitu. Se johtunee itse nimen luonteesta. Mutta kyllä pitäjä on pitäjä siinä, missä muutkin, muutamissa suhteissa edelläkin monista muista.

Erikoisesti pistää silmään maisemien kauneus kirkonkylän seutuvilla, ja kun pitäjä on sangen laaja, on vaihtelevaakin näköalaa enemmän kuin monessa muussa eteläpohjalaisessa pitäjässä. Komeat metsät jo Seinäjoelta lähdettäessä antavat jylhän tunnun matkaajalle, ja kun pitäjä etelään mennessä sivuutetaan, jatkuvat taas samat jyhkeät näköalat, väliin järvisiä pintojakin silmään vilauttelee. Halkaiseehan kirkonkylän seudun jokikin, vaikka se ei olekaan ihan Mississipin levyinen.

Kansa Peräseinäjoella on ehkä hiukan omissaoloissaan elävää, johtuen liikennematkojen pituudesta. Mutta tuossa tavallaan eristäytyneisyydessä on omat valopuolensakin. Eipä olekaan Peräseinäjoella suinpäin antauduttu kaikenmaailman kokeiluihin esim. maanviljelyksen ja liike-elämän konjunktuurien yhdistämismielessä, ja siitä taas on seurannut, että kunnan niinkuin yksityistenkin talousasiat ovat pysyneet jokseenkin jämerissä kantimissa.

Eihän pitäjä erin kuuluisa ole, mutta on sieltä sentään joku tunnettu nimikin maailmalle lentänyt. Esim. Ville Ritola, joka tunnetaan suurta länttä myöten. Panepas esim. Seinäjoki yksi sellainen nimi tapeetille, niin ylpeä kuin o'etkin nimestäsi.

Lapuan nousun aikoina nähtiin usein miehiä Peräseinäjoeltakin liikkeellä maakunnassa suurissa kokouksissa y.m.s., joka osoittaa että kansa sielläkin on oliut valveilla, vaikka ei olekaan suuria ääniä itsestään pitänyt. Ja porvarillinen maailmankatsomushan on vallalla aina ollut, vaikka puolueriidatkin jonkunverran ovat pyrkineet häiritsemään yhteistä työtä. "Liiton" miehissä esim. on ajoittain tuntunut vähän vasemmistolaista henkeä. Mutta tuntuu kuin tilanne rupeaisi siltäkin kohdalta selviämään.

Lakeuden Sanaa leviää Peräseinäjoelle jo melko paljon, esim. Viitalankylän seutuville varsinkin. Luulisi sen kyliä enemmänkin jo jalansijaa saaneen, kun sitä toimitetaan näinkin naapurissa. Pankaapa asiamiehet ensi vuodeksi töpinäksi. Selviäähän iehdestä paljon IKL:n ohjelmakysymyksiä, jotka avaavat silmiä juuri niiltä jotka pelkäävät tätä kansanliikettä eräänlaiseksi "taantumukselliseksi" ryhmäksi, jota se suinkaan ei millään tavalla ole.

Suojeluskuntatoiminta Peräseinäjoella on aina esiintynyt edukseen. Se on ollut sisäänpäin viikasta ja tuloksellista, kuten viime vuosien tilastotiedotkin osoittavat. Johtohenkilöt ovat osoittaneet uutteruutta, ja samaa intoa toivoisimme siellä löytyvän myös kansanliikkeen johtomiehiksi valituilla, koska IKL on juuri välttämätön henkinen suojeluskuntaliike. Mustapaidat, ryhtykää oikein todenteolla harrastamaan asiaa, jotta Peräseinäjokikin taas mainitaan mitan täyttävänä maakunnan pitäjänä näissä suurisänmaallisissakin pyrinnöissä.

Matkaaja.

(Jatko 1. sivulta.)

EESTI JA ME ...

saattaakin. Niin marxilaisten kuin heidän aseenkantajansa, keskustalaisten y.m. puolueiden, lehdet puhuvat vain "lauenneesta tilanteesta" ja "toivovat", että Eestin kansanvaltainen valtiorakenne tulevissakin olosuhteissa säilyisi. Jos he tuolla rakenteella tarkoittavat jotakin lehmäkauppaa entisen systeemin sanelemana, niin siinä ne pahasti erehtyvät. On aivan turhaa niiden liukua totuudesta väittämällä, että tilanne ei muka tulisi huomattavasti muuttumaankaan. Päinvastoin. Ken on viitsinyt vaivautua tutustumaan vapaussoturien nyt voittaneisiin ehdotuksiin, on saanut havaita, että niitä tulee seuraamaan perinpohjainen muutos vallan jakaantumisessa ja käyttelyssä. Eestin kansan suuri enemmistö antoi äänestyksellään kerrassaan tukevan tuomion koko puoluehuijausperiaatteelle. Ei siinä auta enää nyt eronneen hallituksen päämiehen Tönissonin haikea selityskään, että hallitus katsoo täyttäneen tehtävänsä, kun se on "vakauttanut taloudellisen elämän perusteet ja turvannut sisäisen rauhan maassa kansanäänestykseen saakka". Tuo sisäisen rauhan "turvaaminen" muodoiltaan kyllä tunnetaan jo täälläkin, puhumattakaan Eestissä itsessään. Merkittävää on, että myöskin laajat työläisjoukot sen saivat oppia tuntemaan, ja siksi ne liittyivätkin yhdessä vapaussoturien kanssa työntämään harteiltaan puolueitsevaltiutta.

Suomen kansalle on pienen veljeskansamme uudesta noususta paljon oppimista. Olkoon esimerkki omiaan tarttumaan ja tartuttamaan meitäkin. Vahvistakoon se meitä uskossa, että meilläkin pian puolue-Jerikon muurit hajoavat omaan mahdottomuuteensa.

Varastoomme juuri saapunut

hyvä valikoima
naisten ja miesten

puku-kankaita

KAPPOJA, PALTTOJA ja KUMIJALKINEITA

Peräseinäjoen Osuuskauppa rl.
Peräseinäjoki.

LUJAA

PIEKSU. ja **VARSINAHKAA** sekä **LAPIKKAITA** y.m. **TYÖJALKINEITA**

valmistamme ja myymme tukuttain ja vähittäin. Maakunnasta otetaan nahkoja parkittavaksi. Tarvitessanne lujaa nahkaa tai kestävät ja vedenpitävät kengät, niin muistakaa, että niitä valmistaa

E. MÄNTYHARJUN NAHKURILIIKE.
Peräseinäjoki. — Puh. 61.

Maanviljelijät

Myllyssäni suoritetaan viljan jauhatusta, kaura- ja ohraryynien valmistusta tunnetusti hyvin. Myöskin pärehöyläystä suoritetaan. — Nopea toimitus. — Halvat taksat.

MYLLYNIEMENKOSKEN MYLLY.
Om. **U. J. Kossila, Peräseinäjoki.**

Peräseinäjokiset

Pienin työkustannuksin hoidettu erikoisliike takaa edulliset hinnat ja nopeasti vaihtuva varasto tavarain tuoreuden. — Ensiluokkaisia juusto- ja makkaratuotteita aina tuoreena. Tomaatteja, kaalia, punajuuria, porkkanoita y.m. puutarhatuotteita.

S. L. MÄNTYSEN RUOKATAVARAKAUPPA, Peräseinäjoki.

Eino Koivisto

Peräseinäjoki.

Myy:
rumpuputkia ja kaivonrenkaita

Kehityksen vaiko häviön tietä?

Yhteiskunnalliset etupiirit on saatava hyödylliseen vuorovaikutukseen keskenään

Se on ajan vaatimus eikä sitä kauan voi välttää ilman — turmiota

Kuinkahan monasti sanotaan, että me emme ikinä luovu siitä, mihin olemme nyt päässeet, vaan me puolustamme sitä aina? Varmaankaan emme suuresti erehdy, jos väitämme, että tälläkin hetkellä suuri osa tämän maan väestöstä vakuuttaa itselleen kerta toisensa jälkeen: meidän yhteiskuntaamme ei kukaan saa muuttaa, vaan se on sellaisena säilytettävä ikuisesti! Näille henkilöille sanottakoon, etteivät he ole ensimmäiset, jotka sitä vakuuttavat. Vuosisatoja ovat ne vakuuttelut kaikuneet milloin minkin kansan huulilta joko voimakkaampina tai hiljaisempina hymistyksinä ja kuitenkin aina on tullut sellainen voima, joka ei ole niistä mitään välittänyt. Ja se "vallankumouksellinen" voima on ollut **kehitys ja ajan vaatimus.**

Teemme ajassa huiman hyppäyksen taaksepäin. Palautamme mieliin Suomen heimojen keskinäiset taistelut. Silloin suomalainen oli suomalaista vastassa. Tapparoiden ja karhunkeihäiden annettiin silloin ratkaista, mistä kukin saa koota elatuksensa. Veri vuoti usein virtanaan ja raaka voima määräsi, missä on raja, mistä mikin heimo saa koota elatuksensa. Ja tätäkin pidettiin luonnollisena, vieläpä saman kansan heimojen kesken! — Vuodet kuluivat. Taistelut jatkuivat. Mutta vähitellen täytyi tuosta saada loppu. Se oli heimojenkin tahto. Ja tapahtui sitten, että käytiin "ikuiset" rajat heimojen alueiden välillä ja siten muututtiin — tosin työläästi — heimotaistelujen aikakaudesta uuteen aikakauteen. Emme kuitenkaan erehdy, jos väitämme, että useimmat heimopäälliköt ennen rajojen käyntiä vannomalla vannoivat: "Niin kauan kuin meidän heimossamme ainoakaan mies voi tapparaansa käyttää, niin kauan me emme takamaistamme luovu!!" Mutta sekään ei auttanut. Asiat ratkaistiin muuten, taistelut lopetettiin — ja heimojen täytyi monasti luopua takamaistaan ja tyytyä sovintoon, sillä heitä uhkasi vieras mahti, jonka edessä keskenään taistelevat heimot olivat voimattomia.

Palaamme takaisin nykypäiviin. Säilyykö meidän kansamme aina sellaisena kuin se nyt on? Ja säilyykö meidän yhteiskuntamme sellaisena, miksi se nyt on tehty? Me julistamme, että kumpikaan niistä ei voi sellaisena kauan pysyä. Niiden on muututtava. Niiden on kehityttävä — tai hävittävä. Siitä ei voi muuten päästä.

Miksi niin?

Meidän kansamme elää erämaataistelujen aikakauteen verrattavaa aikaa. Suomen kansa on hajalla. Se on yhteiskunnallisesti jakaantunut toisilleen vihamielisiin osiin. Virkamies sanoo: minun on saatava vähintäänkin niin ja niin paljon palkakseni, muuten en voi elää. Maamies sanoo: minun maatilani ei kestä suuria menoja, ne on saatava pienemmiksi, valtion on turvattava minunkin elämäni. Työmies taasen: älköön rikkaat luulko, että minä heidän koiranaan olen, kyllä minunkin on saatava ihmisen toimeentulo. Ja samanaikaisesti valittaa teollisuusmies: yritykseni ei kannata, työ maksaa paljon, vaikka hinnat ovatkin alhaiset. — Ja kaikki piirit ovat vihamielisiä toisilleen. Toinen riistää toista. Toiset voittavat, mutta minä häviän. Yhteiskunta on sellainen. Ja kuitenkin monet ovat valmiit vakuuttamaan — silloin kun toimeentulosta ei ole kysymys — että meidän valtiomme ei ikinä saa muuttua!

Yhteiskuntamme eri piirit ovat tyytymättömiä toisiinsa ja valtioonkin silloin, kun toimeentulosta on kysymys. Ajatelkaamme tätä. Suomen kansa on niin rikkinäinen, etteivät sen jäsenet saata olla nureksimatta toisiaan. Sen eri luokat ovat vihamielisessä asenteessa toisiaan vastaan, sillä valtio ei ole paljoakaan pystynyt sen toivomuksia täyttämään. Vaikka maassamme on ollut meikein aina maalaisliittolainen hallitus, ei edes maalaisväestön — jota maalaisliitto sanoo edustavansa — tarpeita ole voitu likimainkaan tyydyttää. Työväki on ollut — murheellista, mutta totta — miltei kokonaan porvarillisten piirien unohtamana. Niin ovat jo nämä laajimmat kansankerrokset tulleet varsin kylmiksi valtiota kohtaan. Ja voitanee miltei sanoa, ettei mikään yhteiskunnallinen luokka voi tuntea tyytyväisyyttä asiain menoon, — vaikkapa samanaikaisesti puhutaankin "ikuisesta valtiosta". Joudumme siihen, että **valtiovalta ei ole voinut tyydyttää kansamme tarpeita.**

Sanoimme, että kehitys ja ajan vaatimus eivät kuule, mitä ihmiset vakuuttavat. Ne vievät mukanaan, tahtoi sitä tai ei. Muuten tulee häviö. Tällä hetkelläkään emme voi nähdä kuin kaksi tietä: joko välttämättömän kehityksen tai häviön tiet. Eihän voida ajatella, että jokin valtio voi seisoa kovinkaan kauan kansallisesti rikkinäisenä ajan usein ankarassakin aallokossa. Sen täytyy saavuttaa eheys, sillä ilman sitä se on häviön oma. Jostakin on löydettävä yhteinen pohja, joka lähentää kansamme kerrokset toisiinsa ja saa aikaan luottamuksen palaamisen valtiota kohtaan myös elinehtokysymyksissä. Mutta tälläkin hetkellä puoluepäälliköt — samoin kuin aikoinaan heimopäällikötkin — julistavat kiivaina, että puolueemme ei mistään luovu, se säilyttää oikeutensa tavalla tai toisella, vieläpä sen on saatava lisäetuuksiakin. Jo tämä on omiaan pirstomaan kansaamme yhä hajanaisemmaksi, eikä yhteiskunnallisesta rakennustyöstä voi olla puhettakaan.

Jotkut sanovat, ettei koskaan voida päästä yhteisymmärrykseen eri yhteiskunnallisten piirien välillä: aina tulevat etukysymykset hajoittamaan kansan eikä ikinä päästä siihen, että jokainen kansalainen voisi ajatella ja toimia kokonaisuuden parhaaksi. Myönnämme kyllä, että etu- ja elinehtokysymykset tulevat säilymään aina jossakin muodossa voimakkaassakin valtiossa, mutta me väitämme samalla, että valtion, ollakseen voimakas, täytyy saada nämä eri piirit keskenään sellaiseen vuorovaikutukseen, että niiden toiminta tulee kokonaisuudelle hyödylliseksi. Keskenään tappelevista ja toisiaan syyttelevistä puolueista ei voi koskaan tulla se voima, joka kansan voi yhdistää. Ne eivät ikinä voi rakentaa — eikä niillä olekaan mitään rakennettavaa. Ei myöskään voida ajatella, että jokin valtio saavuttaisi lujuuden ja voimakkuuden vaatimalla kansalta toinen toistaan suurempia uhrauksia, ellei sille samanaikaisesti voida mitään antaa. Yhteiskuntaelämä on nyt kerta kaikkiaan sellaista, että pelkät iskulauseet eivät riitä. Täytyy olla muutakin kuin ihanteellisuutta, täytyy olla vilpitöntä tahtoa pyrkiä siihen, että **yhteiskunnan eri intressipiirit saadaan hedelmälliseen vuorovaikutukseen keskenään.** Ja vielä kerran painostamme sitä, että kehityksen on annettava sanoa sanansa. Jos sitä viimeiseen asti vastustamme, niin voi käydä, että mikään ei voi enää sitten tuoda pelastusta sitä tietä, jota jokainen kansalainen toivoo sen tulevan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että aina on suunniteltava uudistuksia ja aina on hyljättävä vanha, ei sinnepäinkään, vaan tapahtukoon se vain silloin, kun olemme vakuutetut, että kehitys on vienyt sille asteelle, jolloin yhteiskunnalliset uudistukset ovat välttämättömiä. Nyt ne ovat. Valtio ei voi vuosikymmeniä säilyttää kokonaisuuttaan, jos se on jakaantunut toisiaan vieroksuviin osiin ja jos nämä osat ovat lisäksi sellaisessa asemassa, että ne tekevät valtion miltei kokonaan toimintakyvyttömäksi muuhun kuin — komiteamietintöjen laatimiseen.

Puhutaan paljon isänmaallisuudesta. Melkein jokainen puolue sitä mielellään viljelee, mutta kuinkahan moni sellainen todellisuudessa on!? Me emme voi ymmärtää isänmaalliseksi sellaista toimintaa, joka kohdistuu vain oman edun tavoittelemiseen. Emme katso edes senkään riittävän isänmaallisuuden osoitukseksi puhtaimmassa mielessä, että eduskunnassa kannatetaan puolustuslaitoksen lujittamista. Ei! Isänmaallisuuteen kuuluu paljon muutakin. Vasta **se on oikeata isänmaallisuutta ja isänmaallista toimintaa, että omat edut hyljäten ollaan valmiit rakentamaan sellaista valtiota, joka kestää ajan myrskyt.** Sellainen rakennustyö vaatii uhrautumista, se vaatii omienkin etujen unohtamista kansakokonaisuuden parhaaksi, mutta vain se on sitä isänmaallisuutta, joka voi tuloksia tuoda. Mikä on se puolue, jonka isänmaallisuus on sellaista?!

— — —

Kysyttänee, miten voidaan päästä siihen, että hedelmällinen vuorovaikutus kansamme eri etupiirien kesken kävisi mahdolliseksi. Emme tahdo siitä lähteä nyt kiistelemään. Riittäköön tässä sen seikan toteaminen, että nykyinen hajanaisuus, jopa suorastaan vihamielisyys eri kansankerrosten välillä ei voi säilyä mihin suuntaan hyvänsä. Älkäämme tuudittautuko siihen uskoon, että meillä on kaikki hyvin, kun silmämme näkevät toista. Älkäämme myöskään vannoko ja itsellemme uskotelko, että nykyinen järjestelmämme kestää ikuisesti, sillä ne vakuuttelut eivät kuitenkaan voi kestää kehityksen tuloksen eikä ajan vaatimuksen aikoinaan tapahtuvaa toteutumista. Jos emme vielä nyt voikaan uskoa tätä, niin saamme ennemmin tai myöhemmin huomata, kuinka meidän omatkin käsityksemme olosuhteiden pakosta vähitellen muuttuvat.

On eräs ryhmä, poliittiset keinottelijat, jotka eivät nykyisestä pirstotusta yhteiskunnasta tahtoisi ikinä luopua. Miksikä ei? Siksi, että juuri he ovat Suomen kansan saaneet hajalle, juuri he ovat nostattaneet kansalaiset toisiaan vastaan. Eivätkä he voi eivätkä halua koskaan sitä yhdistää, sillä mistäpä he saisivat suuret tulonsa, ellei hämätyn kansan kukkarosta, kansan, joka on kulkenut peitetyin silmin näiden "johtajiensa" jälessä. Mutta Suomea ei ole lunastettu itsenäiseksi sentähden, että siitä tuo kurja ryhmä hyötyisi, vaan se on tehty siinä toivossa, että koko Suomen kansan eläminen ja eteenpäinpyrkiminen olisi mahdollista. **Kerran on tuleva se päivä, jolloin kysytään jälleen kansamme kuntoa. Mitä tekee silloin Suomi, jos se on yhtä rikkinäinen kuin nytkin?**

Kansalainen! Ajattele ja ratkaise!

J. S.

TALOUDELLINEN KARJANOMISTAJA!

pyrkii juuri nyt tuottamaan mahdollisimman paljon maitoa OSUUSMEIJERIINSÄ, sillä tilanne maailman voimarkkinoilla on sellainen, että MITÄ ENEMMÄN VOITA VOIMME ULKOMAILLE VIEDÄ, sitä varmemmaksi tulee sen menekki ja korkeammaksi hinta ja siten myös karjatalous kannattavammaksi.

Nurmon Osuusmeijeri || Ilmajoen Osuusmeijeri

Työn Ääni ja Japani

Pohjanmaan Kansan (ent. Työn Äänen) ja Japanin välit ovat katkenneet. Ne katkesivat samalla hetkellä kuin Neuvosto-Venäjän ja Japanin välitkin katkesivat, mikä äskettäin on tapahtunut, vaikka sodanjulistus vielä viipyykin.

Moskova on saanutkin Pohjanmaan Kansasta uskollisen asetoverin. Nim. sanoilla. Miten teot menisivät, sitä on vaikea sanoa, mutta nähtäisiinhän sekin, jos tosi kysymykseen tulisi. Olemme kyllä monesti joutuneet sos. dem. lehtiä lukiessamme toteamaan, että marxilaisten sympatiat eivät suinkaan ole Japanin puolella. Sehän olisikin mahdotonta, koska heidän ihannemaansa on Neuvosto-Venäjä. Mutta emme ole vielä sentään nähneet sos. dem. lehtienkään kirjoittavan niin suorassa sävyssä tästä asiasta kuin mitä nyt tekee Pohjanmaan Kansa-niminen Vaasassa ilmestyvä dedonilehti puhuessaan maailmanpolitiikan uhkapilvistä tällä hetkellä. Näin sanoo lehti:

"Ei myöskään Neuvostoliiton ja Japanin välinen sota järkyttäisi yksinomaan näitä maita. Ensinnäkään riita Itä-Kiinan rautatiestä ei ole Japanille muuta kuin sen imperialistisen halujen naamio. Mutta olkoon Japani ja olkoot muut sen imperialismin ihailijat varmoja siitä, että Venäjä ei ole Kiina, että Neuvostoliitolta Japani ei ota mitä tahtoo, niinkuin Kiinalta".

Jos nyt sota Japanin ja Venäjän välillä syttyy, niin voi Moskova iloita siitä, että sillä on ainakin yksi vilpitön liittolainen meidän marxilaisjohtajistossamme, Pohjanmaan Kansan päätoimittaja Olavi Eronen. Ehdotamme hänelle Punaisen Suur-Ritarikunnan legioonankomentajamerkkiä, sirppisapelia kaulassa kannettavaksi.

Professori Kyösti Haataja

on tänä syksynä "Karjalassa" julkaisemissaan poliittisissa kirjoituksissa m.m. lausunut Isänmaallisesta Kansanliikkeestä, että sen ohjelma lopulta johtaa kapinaan. Vaikka Isänmaallinen Kansanliike ei hyväksy eikä suvaitse mitään omavaltaisuutta ja lakivastaista toimintaa, niin mahdotonta ei ole sekään, että liike voi saada sangen jyrkkiäkin esiintymismuotoja, jos valtiovalta ei tarpeellisella ymmärtämyksellä suhtaudu siihen senkään jälkeen, kun liike on saavuttanut kansalaisten yleisen kannatuksen. Mainittakoon se maa, jossa laajalle levinnyt suuri poliittinen liike ei olisi johtanut väkivaltaisuuksiin, jos voimassa oleva hallitus on ollut piittaamaton sen pyrkimyksiin olevien olojen muuttamiseksi. Tässä ei ole kysymys siitä, minkälaiset jonkun liikkeen pyrkimykset ovat olleet ja onko niillä ollut edes pitempiaikaisen kestävyyden mahdollisuutta. Kun marxilaisuus Suomessa oli paisunut siihen määrään, että kansanedustuskunnan enemmistönä oli sosialidemokraatit, katsoi se ajan tulleeksi verisen kapinan kautta toteuttaa aatteitaan. Tämän menestymiseen sillä ei kuitenkaan meillä ollut historiallista menneisyyttä. Sivistyneistömme ja kansamme pohjakerrosten valistuneisuus tukahutti tuon kapinan. Kun marxilaisuus Venäjällä maailmansodan jälkeisissä sille edullisissa oloissa ryhtyi asevoimin tekemään lopun vallinneesta yhteiskuntajärjestyksestä, menestyi se sentähden, että se sai puolelleen kansan syvät rivit, joiden kehittyneempi osa oli täydellisesti marxilaisuuteen juotettu, jota paitsi Venäjän sivistyneistö suurelta osalta oli maaorjien jälkeläisiä toisessa, jopa ensimäisessä polvessa, joka eli haaveilevassa tolstoilaisessa hengessä. Minkälaiset lopputulokset marxilaisuuden voittokulusta Venäjällä tulevat olemaan, siitä voi jo nyt joltisella varmuudella ennustaa. Ainoastaan kansan pohjakerrosten alhainen sivistyskanta, tietämättömyys ja johdon puute estävät yleisen tyytymättömyyden jo nyt puhkeamasta uuteen kapinaan siedettävämpien olojen aikaansaamiseksi. — Mitä Isänmaallisen Kansanliikkeen päämääriin tulee, ei niillä ole pienintäkään sukulaisuutta marxilaisuuden kanssa ja liike tahtoo täysin laillisella tavalla toimia niin, että se kerran kansaneduskunnassamme 5/6 äänestenemmistöllä pääsisi toiveidensa perille. Sillä ei ole ollut eikä sillä ole minkäänlaisia kapinallisia hankkeita, joskin sitä siitä syytetään, niinkuin professori Haatajakin tavallaan tekee.

On toivottavaa, että valtiovaltamme ei liiaksi erehtyisi arvostellessaan Isänmaallista Kansanliikettä, joka ei ole historiaiseen menneisyyteen pohjistuvaa kansanvaltaista yhteiskunttajärjestystämme kumoava, vaan uskonnolliselle pohjalle perustuva, kansamme yhteistä parasta laillisilla keinoilla ajava tosi isänmaallinen kansanliike.

N. N.

— **Jalmari Sauli: KUU-JOONAS KÄY SOTAA.** Historiallinen romaani Suomen sodan ajoilta. Teos perustuu vielä Hämeessä riutuvana muistona eläviin tarinoihin "Kuu-Joonaksen" urotöistä ja seikkailuista. Teoksessa yhtyvät seikkailujen jännitys ja historialliset tositapahtumat kokonaisuudeksi, joka valaisee menneitä aikoja ja elävöittää historian opiskelua. Romaanin hinta 32 mk., sid. 42 mk. — Otavan kustantama.

Ulkomaan pommeja

Saksan ero kansainliitosta hätkähdytti osaa maailmaa. Eräät patkulit jo puhuivat taivaan synkkenemisestä. Mekin yhdymme siihen sikäli, että Saksa todellakin on kirkas tähti ja sen poistuminen kansainliiton taivaalta pimentää ilmoja.

Käytännöllinen englantilainen ei kuitenkaan säikähdä. Ulkoministeri sir John Simon on jo lausunut, että täytyy aloittaa neuvottelut Saksan kanssa. John Bull ei koskaan hätiköi, ja sillä se voittaa paljon. Myöskin Italia näyttää ottavan odottavan kannan. Mussolini tietää kokemuksesta, että suuret asiat vaativat valmistelua. Mutta Ranska tietenkin on hermostunut. Se pälyää ystäviinsä. Ja viimeisin tieto kertookin, että 70 lentokonetta käsittävä lentolaivue saapuu Pariisiin vierailulle. Siis vastakohteliaisuus min. Cot'n äskeisen Moskovassa käynnin johdosta — taikka ehkä enemmänkin Herriot'n. Vuoroin vieraissa.

*

Norjassa voittivat marxilaiset loistavasti. Pitää käydä aallon pohjassa, ennenkuin havaitsee, miten hyvä on olla veden päällä. Norja parka. Missä viipyvät Ibsenin veroiset persoonat? Eikö Norjassa ole yhtään suurmiestä tarjota valtiolliselle areenalle. Vuonojen maan nykyinen kuuluisuus ei kaunista perin runsaasti tulevia historianlehtiä.

*

Eesti? Uusi järjestelmä ei voi tulla ennenkuin presidentti valitaan. Ja siihen menee vielä aikoja. Mutta pakkotila on jo täytynyt lakkauttaa. Patkuliasetukset ovat joutuneet museoon. Oli sekin luku veljeskansamme parlamenttaarisen elämän päiväkirjassa. Väliaikaisen hallituksen ohjat saa nyt hra Päts. Rintamamiehet eivät osallistu välihallitukseen, joka voitiinkin arvata. Ylimenokaudeksi riittävät tavalliset poliitikotkin. Joka tapauksessa Viron värit ovat jälleen kunniassa ja surullinen luku on loppunut. Tiukalle otti, mutta selvä tuli.

*

Amerikassa toteutetaan tervehdyttämisohjelmaa miehen tavalla. Pullikoitsevia tietysti löytyy. Oman edun tavoittelu ei ihmisestä hevin lähde. Dollari on rakas. Mutta ei auta. Nyt on Roosevelt antanut tiukan asetuksen, jolla ohjelman vastustajat langetetaan sakkoihin tai vankeuteen. Rooseveltin diktaattorieleet ovat järkähtämättömät. Kunpa vaan onnistuisi selviämään kaaoksesta, joka tosiaankaan ei ole pieni.

*

Itävallan "Pikku Napoleon" liittokansleri Dollfuss heittäytyi myös joku aika sitten diktaattoriksi. Vaikka vähän merkillisellä tavalla. Hän yrittää luoda uudenaikaista fascismia. Mutta lieneekö hän pohja tukeva, kun on täytynyt aloittaa panettamalla kansallissosialisteja keskitysleiriin. Kansallissosialistien matkiminen siinä suhteessa ei tunnu oikein vakuuttavalta. Mutta saahan tuon nähdä. Marxilaisiin nähden hän on ottanut jyrkän kannan. Kukapa tietää, vaikka mies pystyisikin istumaan tuolilla pitemmänkin ajan. Mielenkiintoinen kokeilu.

*

Tshekkoslovakia on myös ryhtynyt toimenpiteisiin. "Tasavaltaa uhkaavat" puolueet hajoitetaan, ja niiden kansanedustajat menettävät paikkansa. Kaikenlainen sensuuri pannaan käytäntöön. Odotamme lisäkuulumisia, vaikka tunnemmekin jo omasta kohdastamme hyvin nämä sensuuriajat. Sekä ryssänvallan että Mäntsälänaikuiset.

*

Kubassa vaan riehutaan. Vallankumouksien luvusta emme enää ole jaksaneet pitää pöytäkirjaa, mutta pian saataneen taas merkitä uusi sellainen. Uusimmat viestit näet kertovat, että kommunismi leviää jälleen armeijassa. Pentikäisensä sielläkin.

Kiikari.

— **Valentin: LANGARCIAN KADONNUT PRINSSI.** Poikain seikkailukirjastoon liitetty uusi jännityskirja. Siinä on seikkailujen romantiikkaa, kansainvälisiä juonitteluja, jotka raukeavat reippaiden suomalaispoikien neuvokkuuteen. Hinta sid. 12 mk. — Otavan kustantama.

Raita & Vesa

Pori, Yrjönk. 6.

Suosittelemme hyvinvarustetusta varastostamme kaikkia miesten **vaatetustarpeita syys- ja talvikautta varten.**

KALEVA
Seinäjoki.
Näytännöt klo 6,30 — 8,15, sunnuntaina klo 4 — 6,15 — 8,30.
Musikaalinen kansannäyt.
Kultainen Unelma
Pääos. **Lilian Harvey — Willy Fritsch.** Lapsille sallittu.

I.K.L:N KANNATTAJAT OSTAVAT TAVARANSA
I. K. L:n Kauppa Oy:stä
Helsinki, Kluuvik. 8, huon. 51. P. 26404. Sähköos. Ikloy., Helsinki.
Auki 9—16,30. Lauant. 9—15,30.

TEFAG. 43 w
vuoden 1933 uutuus saapunut. Kuunnelkaa sitä ennenkuin ostatte radion. Koekuuntelun järjestämme Teille sopivana aikana joko kotonanne tai liikkeessä.
Kannattaa kokeilla tätä ulkoasultaankin komeata konetta.
Nurmen Sähköliike **Seinäjoki,** Puskantie 8, puh. 125.

Synkkäkatseinen mustapaita

on ollut tällä kerralla Porissa, jonne matka Seinäjoelta on nykyisen bussikulttuurin aikana perin mukava ja ennen kaikkea nopea. Kun aamusella 8 ajoissa käyt vaunuun mukavasti könöttämään, niin jo klo 2 päivällä soljuu vaunu leveäkatuiseen Porin kaupunkiin. Ensivaikutelma on leveä ja tanakka, minkä kaupungista saa. Katuliikenne perin rauhallinen, siellä täällä vain joku verkkaan liikkuva ihminen. Ja tämä ensivaikutelma näyttää myöskin pitävän kutinsa, mitä tulee itse Porin kansaan. Tosinhan porilainen puheessaan on perin vilkas, sujautellen sanoja nopeasti suustaan, mutta luonteeltaan hän sittenkin on verraten laakeantanakka, jota ei kovintä ja käsityksistä, jotka hänellä kulloinkin sattuvat olemaan. Tuntuisi siltä, että porilainen on ehkä jonkinlainen ihannemuoto hämäläisestä: vilkas seuraihmisenä ja verraten välitön kanssaihmisiin, mutta toisaalta omaa luonteen jämeryyttä hyvinkin mittavassa määrässä.

*

Heti alkajaisiksi jouduimme katsomaan tulipaloa. Tosin emme menneet sinne mitenkään sen vuoksi, ettemmekö aikaisemminkin olisi sellaisia nähneet. Jouduimme sinne oikeastaan sen vuoksi kuin lähes koko Porikin. Ja vastaan ei auttanut pyristellä, sillä väki vei. Palokunta teki kuitenkin tehtävänsä moitteettomasti ja niinpä pääsimme ihmisjoukon mukana niille seuduin, jossa Porin IKL:n päämajan piti sijaita. Ja siinähän se sitten olikin Porin uuden sillan nokassa olevassa kulmatalossa ovi, josta selvästi näki, että paikoilla ollaan. Lapuan vaakunat ikkunoissa ja sinimustat verhot saattoivat sisäänastujan heti oikeaan vireeseen, oikein pajarin mielelle.

*

Porilaiset tuntuvat olevan ylpeitä po:staan, eikä syyttäkään. Onhan toiminta saatu jo vilkkaaksi ja lähes tuhantisen jäsenjoukon mukanaolo on intensiivistä. Kerhoiltoja pidetään joka viikko palokunnantalossa ja väkeä on salissa kuin huttua kuulemassa sananselitystä ja muuta ohjelmaa. Erikoisena työmuotona on mainittava ryhmänjohtajakurssit, jotka alkoivat lokakuun 15 päivänä kestäen 5 viikkoa. Osanottajia on näillä kursseilla noin viitisenkymmentä. Johtajana toimii näillä kursseilla tunnettu IKL:läinen, opettaja Aarnio ja opettajina palomestari L. Lindroos, kasööri K. Korpela ja toimittaja J. A. Savola.

*

Puhuakseni vielä tästä Porin po:sta, mainitsen, että se on perustettu 1 päivänä kesäkuuta. Aluksi syntyi kolme alaosastoa. Kasvu on sen jälkeen ollut tasaisen varmaa, ollen alaosastojen luku tällä haavaa 12. Hämäläisellä tai satakuntalaisella perusteellisuudella, mitenkä vain halutaan, sillä molemmilla tuntuu olevan sama ominaisuus, on po. organisoitu viimeistä nipukkaansa myöten. Ryhmät toimivat säännöllisesti ja tuloksellisesti. Ja mikä on erittäin merkillepantavaa, on rahoitus Porin po:ssa saatu luistamaan. Jäsenmaksujen kanto tapahtuu säännöllisesti, samoin tilitykset ja se on paljon se, sillä monessa muussa paikassa on tässä suhteessa vielä toivomisen varaa. On nimittäin muistettava, että aivan yhtä tärkeätä kuin on varsinainen järjestötyö, yhtä suuresta merkityksestä, ellei suuremmasta, on rahoituskysymyksen kuntoon saattaminen. Jäseniltä on säännöllisesti määräaikoinaan kerättävä tai muuten saatava jäsenmaksut. Kun näin saamme kaikissa po:issa ja kautta koko järjestön, silloin on meillä omasta takaa tuiki tarpeellinen taistelurahasto, jolla voimme suorittaa mitä moninaisinta työtä aatteittemme eteenpäinviemiseksi.

*

Porilaisilla tuntui olevan väärät käsitykset IKL:n lehtikysymyksestä ja se oli se, että järjestömme tarvitsee muka ainoastaan yhden äänenkannattajan. Heti suoralta kädeltä on sanottava, että tuo käsitys on erheellinen. Onhan nimittäin selvää, että sanomalehdistön avulla parhaiten joka hetki levitämme aatteitamme, ylläpidämme taistelumieltä yhäti paisuvan jäsenistömme keskuudessa ja selostamme järjestömme työtä ja toimintaa. Yksi ainoa lehti, vaikka niinkin paljon leviävä kuin Ajan Suunta, ei yksinään voi tätä tyydyttävästi hoitaa. On nimittäin muistettava, että järjestömme jäsenistöön kuuluu huomattava joukko vähävaraisia ihmisiä, joiden on mahdotonta tilata kalliimpaa lehteä. Heillekin täytyy olla olemassa aatteellinen ja poliittinen julkaisu, joka taritsee heille mitä he poliittisessa ja aatteellisessa mielessä tarvitsevat. Tällainen lehti, joka siis on vain täydentämässä Ajan Suunnan työtä ja jolla halpahintaisena lehtenä on mahdollisuus levitä myös vähävaraisiin piireihin, on IKL:n poliittinen viikkojulkaisu Lakeuden Sana. Käytäntö on osoittanut, että sitä tarvitaan ja että se on taistelussamme pää-äänenkannattajamme rinnalla välttämätön.

Porilaiset IKL:n miehet pääsivät todennäköisesti tästä yhden lehden ripulistaan. Asiamiehet tuli Lakeuden Sanalle järjestettyä ja toivottavaa on, että työtä myös tehdään meidänkin lehtemme hyväksi, sillä mahdollisuuksia ei puutu. Ja vielä kerran sanoen se on myöskin järjestön ja aatteittemme edun mukaista ja välttämätöntä. Siis työhön ja toimintaan tässäkin suhteessa ja avuksi satakuntalainen perusteellisuus.

*

Raumalle käy kiireisin tie sikäläisen IKL:n taistelu- ja voimamiehen kirkkoherra Varpion luokse. Olisimme mielellämme viipyneet täällä Porissakin vielä jonkun aikaa toteamassa sitä reipasta toimintaa ja taistelumieltä, mikä kaikkialla ilmeni. Mielellään olisi syönyt vielä jonkun kerpon savusuolanahkiaisia, jotka herkkusuulle ovat todellinen makuelämys, mutta näin tulilinjoilla olevalle rintamamiehelle ei sitä ainakaan tällä kerralla sallittu. Monet miellyttävät muistot jäävät kuitenkin mieleen ja ennenkaikkea se, että Porissa on järjestöllämme voimakas työ- ja tukielin. Niille, jotka olivat antamassa ohjeitaan ja erikoisesti yilkonstaapeli Hinkkalalle, joka uhrasi kokonaisen päivän, lausuttakoon parhaat kiitokset. Vielä kuppi kuumaa IKL:n kanslian kahvikeittämöstä, pala nahkiaista suuhun ja autobussiin, joka Raumalle matkaa, ja niin on Porin laaja ja tanakkajalkainen kaupunki selän takana.

Myytävänä
hyvä Electro-Lux pölynimijä Smk. 400:—, miesten lapikkaita Smk. 100:—, valkoinen topattu salinkalusto Smk. 800:—, kymmenysvaaka 300 kgr. Smk. 100:— sekä naisten ja lasten kenkiä halvimmalla myy
OSTO- JA MYYNTILIIKE.
A. Perttu.
Valu- ja messinkiromua ja trasulumppuja ostetaan.

— **Katri Ingman: RAKAS TAAKKA.** Katri Ingmanin uusi romaani osoittaa hänen yhä kehittyneen luonnekuvaajana. Hänellä on kyky löytää jaloa ja kaunista ulkonaisesti vähäpätöisissäkin henkilöissä. Romaani on tarina postineidistä ja hänen veljenpojastaan, kuvaus omituisen ikäneidon kehittymisestä jaloksi, uhrautuvaksi naiseksi. Hinta 36 mk., sid. 48 mk. — Otavan kustantama.

VÄINÖ KUUSELA
KANGAS-, TRIKOOTEOSTENKAUPPA Hallissa.
Monipuolisin ja parhaiten lajiteltu varasto alaansa kuuluvia tavaroita sekä
VILLAKUTOMO ja LANKAKAUPPA Isolinnankatu 6. — Puhelin 719.

OTTO ANDERSIN
Pori, Isolinnank. 22. Sivuliike Yrjönk. 6.
Kirja- ja Paperitavarain tukku- ja vähittäiskauppa
KUSTANNUSLIIKE. KIRJAPAINO ja SITOMO. AKKUNAKAIHDINTEHDAS. KEHYSTYSLIIKE.

Porin Uusi Kirjakauppa
Antik. 10. **V. Vuorelainen.** Puhelin 20.
Paikkakunnan ajanmukaisin ja parhaiten varustettu
kirja- ja paperikauppa

Marxismi ja rautatiet

Esimerkki Seinäjoelta

Katseilessa Seinäjoen kauppalan valtuuston sos. dem. ehdokaslistoja, nähdään miten marxilaista maailmankatsomusta tuetaan valtiovallan suosiollisella suvaitsevaisuudella. 24:stä sos. dem. ehdokkaasta on 16 rautatieläistä, Marxin Kallen uskollista opetuslasta, joille sosialistinen yhteiskuntajärjestys merkitsee enemmän kuin uskonto, koti ja isänmaa.

Kuinkahan olisi ollut jos vapaussodan perintöä noudattaen ja kunnioittaen olisi poliittinen luotettavaisuus saanut olla määräävässä asemassa, kuten valkoinen aate edellytti? Eiköhän Seinäjoen kauppala olisi ilman 16 rautatieläissosialistia, ilman maailman vallankumouksen esitaistelijoita? Näitä ei olisi "syntynyt", jos eräs entinen vapaussodan aikuinen asemapäällikkö olisi voinut määritellä kantansa. Vapaussodan kohtalokkaimmilla hetkillä hän jäi odottamaan, kumpi voittaa.

Aikana, jolloin noissa listoissa esiintyvät nimet ovat saaneet vakinaiset toimensa V. R:n palveluksessa, on poliittinen luotettavaisuus vaadittu. Mutta "vapaamielisyys" on sittemmin hyväksynyt Suomelle ja sen valkoiselle aatteelle kieiteisessä asemassa olevan, punakapinaan osaaottaneen, lakkautetun Rautatieläisliiton entisen jäsenkirjan poliittiseksi luotettavaisuustodistukseksi. Syystä asianomaiset henkilöt eivät ole koskaan kuuluneet esim. suojeluskuntaan, vielä vähemmin koskaan omaksuneet valkoista vapaussodan henkeä, vaan ovat kieltäneet vapaussodalta kaikki saavutukset itsenäisyyteemme nähden.

Siksi, että "vapaamielisyys" on sokaissut määräävässä asemassa olevat rautatienkin johtohenkilöt ajattelemaan niin, että marxilaisuus ei muka kätke itseensä mitään vaaraa, on Seinäjoellakin 16 rautatieläistä uskaltautunut marxilaisten esitaistelijaksi. "Ymmärtäen" rautatielaitoksen tärkeän merkityksen sodan sattuessa, osallistuvat he maanpuolustukseen sikäli mikäli sillä edistetään sosialistisen yhteiskuntajärjestyksen aikaansaamista. (Huom.! Sos. dem. ohjelma!) Tällaiset rautatieläiset ovat marxilaisten esitaistelijoina ja ottavat hallituksen määräykset huomioon sikäli kuin ne eivät ole 3. internationalen määräysten kanssa ristiriidassa.

Mutta siksikö ei kukaan rautatien esimiehistä näytä pysäysmerkkiä tälle "järjestelmälle", että marxilaiset ja kulttuurivapaamieliset huutavat: se on kansanvaltaa! Siksikö 16 rautatieläistä on marxilaisten esitaistelijoina, että maanpuollustuksen tarpeellisuus entisen tavan mukaan "ratkaistaan" torikokouksissa. Ja nämäkin 16 rautatieläisten marxilaisesitaistelijaa saavat vielä lisävoimaa siitä, että heille valtiovallan toimesta kuittautetaan eräitä vanhoja sanomalehtikirjoituksia (puserolakeja).

Kuka uskoo kuka ei, mutta tulee aika, jolloin nyt jo tieteellisesti kuolleeksi todistettu marxilaisuus katoaa pois yhteiskunnalliselta näyttämöltä sinne, missä pimeyden voimilla on paikka varattu. Ja sinne passitetaan kaikki ne "kulttuurivapaamielisetkin", jotka uskollisesti tahtovat kohtalon kolmannella hetkellä olla marxilaisuuden kilpenä. Oiisi aika jo ottaa vaari ajan merkeistä. Onhan esim. Seinäjoella näille Marxin Kallen pojille lyödä vastapainoksi toistasataa kansallisesti ajattelevaa, sinimustaa rautatieläistä, jotka uskovat Suomen suureen ja sen varmaan tulevaisuuteen.

I.K.L. on tällä hetkellä marssilla etulinjoille. Sinne on matka raskas, uhrien luku nousee suureksi, syystä että alue on kauttaaltaan vihollisen tulen alaisena, jota tulenjohtoa hoitelee keskusta keinoja valitsematta, kuten tuo kuittautettu sanomalehtikirjoituskin todistaa. Siinähän sekaannutaan yksilön henkilökohtaiseen elämään, vaaditaan lupausta jo pukeutumisissakin. Tällaisia sattumia pitävät marxilaiset täysosumina, mutta tulos onkin päinvastainen. Me olemme ratkaisun hetkellä tietoisia, mihin yksi vihollisen monista tuliasemista on sijoitettu.

Nämä vihollisten otteet samalla puhdistavat pois joukostamme ne, jotka omaksi hyödykseen tahtovat elää ja hylkäävät yhteisen kansan kokonaisuuden. Olemme jo rynnäkössä mekin, kansallisesti kasvattavalla tiellä. Silloin, kun eduskunnassa I.K.L. on kolminumeroinen, voidaan odottaa merkkiä taivaalta. Ei uskalla 16 rautatieläistä enää silloin kantaa Kaininmerkkiä otsassaan. He lymyävät — ja yhteiskunta on päässyt yhdestä sen raskaimmasta painajaisesta.

Valko Rauta.

Marxilaisuuden

opiskelua kaupungin varoilla Tampereella

Kuvaava esimerkki jälleen punaisesta "työväensivistystoiminnasta".

Tampereen kaupungilta on "Tampereen seudun työväen sivistystoimikunta"-riminen järjestö anonut toimintaansa varten 5,000 mk:n avustusta, jonkalaisen se on jo muutamina edellisinä vuosina saanut. Anomuksesta on kaupunginhallitus pyytänyt lausuntoa työväenopiston johtokunnalta. Johtokunnassa asiaa käsiteltäessä vastustivat sen porvarilliset jäsenet avustuksen myöntämistä, koska mainittu toimikunta niinkuin sen toimintakertomuksesta käy selville, harjoittaa pääasiassa sosialismin opiskelua, jonkalaiseen tarkoitukseen kunnan verotukseila koottuja varoja ei johtokunnan porvarillisten jäsenten mielestä ole käytettävä. Johtokunnan sosialististen jäsenten muodostama enemmistö sen sijaan päätti puoltaa avustuksen myöntämistä.

"Tampereen seudun työväen sivistystoimikunnan" toimintavuoden 1932—33 toimintakertomuksessa mainitaan tämän järjestön toiminnasta m.m.: Toimikaudella järjestettiin kerhokurssit, joilla päähuomio kiinnitettiin sosialismin opiskeluun, koska sitä ainetta kerhoissa runsaammin opiskellaan.

Kurssien luennoitsijain nimet ja luentojen aiheet osoittavat myös toiminnan olleen puhtaasti sosialismin edistämistä. Luentoja ovat nim. pitäneet hrat Arvi Hautamäki, O. U. Järvinen, Cay Sundström, Väinö Voionmaa, Pekka Railo ja E. K. Louhikko. Kurssikirjana ovat olleet Brantingin "Sosialismi" ja Alderin "Marxin oppi".

Mainittu "sivistystoimikunta" on elänyt pääasiassa Tampereen kaupungin kannatuksen varassa.

J. KALLIO
Vaasa, Vaasapuistikko 22, puh. 55.
myy edullisesti **SOIJAROUHEITA** sekä erilaatuisia **REHUJAUHOJA.**

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN PÄÄTOIMISTO
Seinäjoella Kauppakatu 9.
Auki klo 9—16. Puh. 246.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KESKUSTOIMISTO.
Helsinki.
Hallituskatu 17.
Järjestöjohtaja: Puh. 21 640.
Jaostot: Puh. 26 242.
Auki klo 10—19.
Taloustoimisto, Kluuvikatu 8.
Puh. 26 404.
Auki klo 9—16.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Huhtalan Makkaratehdas
Omist. **E. Karhila.**
Pori, Isolinnankatu 6.
Puh. 780.
Hallimyymälän puh. 1002.
Suosittautuu

Kirvun Luonnonparantola
Kirvu. Oma keskus.

O.Y. YRJÖ SUNDQVIST
Vaasa, Hovipuist. 13, puh. 242, 1256.
Ensiluokkainen
Kultasepänliike
Siis edullinen **kihlojen, lahjojen** ja **palkintojen ostopaikka.** Paikkakunnan parhaiten varustettu **Optillinen liike.** Zeiss-tuotteiden valtuutettu myyjä. **Huom.! Silmälääkärin hyväksymä optikko.**

Rakennustoimisto
Gunnar Andersson
Tampere.
Rakentaa urakalla ja laskuun.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

JOKAINEN MYYTY I.K.L:n ARPA EDISTÄÄ TOIMINTAAMME.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.